

Rastas dingęs paveikslas

Apie savo krašto šventuoju laikomą Jurgį Ambraziejų Pabrėžą – kunigą, pranciškoną, gydytoją, botaniką, pirmąjį Lietuvos floros tyrinėtoją, vieną iškiliausių XIX a. švietėjų – žinome labai daug, tačiau retas žino, kad tėvas Ambraziejus taip pat domėjosi ir menu, nagrinėjo jo reikšmę žmogui, rinko žinias ir apie dažus, jų sudėtį, mokė žmones pigiais gamtiniais dažais dažyti namų apyvokos daiktus, piešti ir net tapyti.

Viktoro Gidžiūno OFM knygoje „Jurgis Ambraziejus Pabrėža (1771-1849)“ rašoma, kad dar būdamas studentu J. Pabrėža nutapė paveikslą, kurio vienoje pusėje pavaizduota Nekaltai Pradėtoji Mergelė Marija, kitoje – šv. Antanas. Šis paveikslas 1940 m. iš pranciškonų vienuolyno pateko į Kretingos muziejų ir dabar rastas muziejaus fonduose.

(Nukelta į 4 p.)

Rastas dingęs paveikslas

(Atkelta iš 1 p.)

J. A. Pabrėža visuomet stengėsi prisiminti, jog yra nuolatinėje Dievo akivaizdoje, tad 1816 m. įstojęs į vienuolyną nusipiešė ir iš augalų suklijavo Dievo Apvaizdos paveikslą, o jame įrašė: „Dievas mato, laikas bėga, mirtis ateina, amžinybė laukia“. Šis paveikslas visą gyvenimą buvo laikomas celėje, kad nuolat primintų Dievo akivaizdą. Po tėvo Ambraziejaus mirties paveikslas pateko į Kretingos muziejų ir dabar jį galima pamatyti Ūkvedžio namo ekspozicijoje.

Viktoro Gidžiūno OFM knygoje „Jurgis Ambraziejus Pabrėža (1771-1849)“ rašoma, kad dar būdamas studentu J. Pabrėža nutapė paveikslą, kurio vienoje pusėje pavaizduota Nekaltai Pradėtoji Mergelė Marija, kitoje – šv. Antanas. Paveikslas visą laiką kabėjo Kretingos vienuolyno celėje. Po kunigo mirties paveikslą paveldėjo jo brolis, gyvenęs Večiuose. 1936 m. Kretingos vienuolyno pranciškonas br. Mykolas Tamošiūnas OFM iš giminių išpirkto šį paveikslą ir atidavė restauruoti. Restauruojant buvo nustatyta, kad paveikslas tapytas namuose gamintais alvyiniais dažais ant drobės, iš abiejų pusių, ne-

abejotina, kad tai paties J. A. Pabrėžos darbas. Paveikslas įremintas. Jį pagal tradiciją J. A. Pabrėža, būdamas studentu, nešiodavęs procesijose savo gimtoje Lenkimų parapijoje. Ilgą laiką nebuvo žinoma, kur šis paveikslas vėliau dingo.

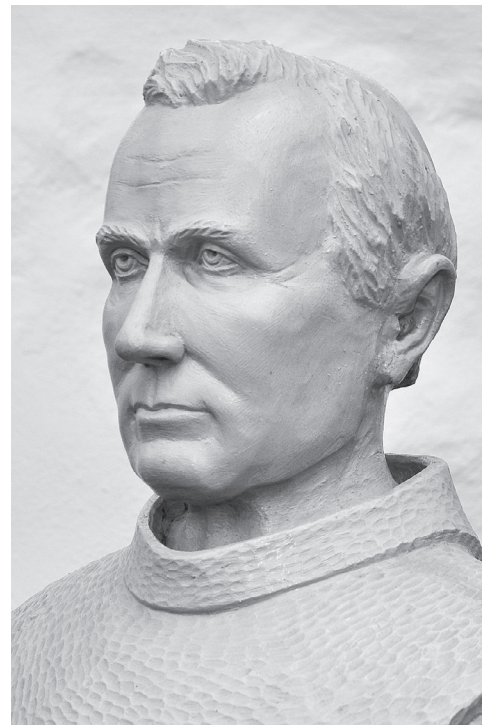
Ir štai dabar, besiruošiant Kretingos bažnyčios 400 metų jubiliejui, Kretingos muziejaus fonduose atrastas šis 90x70 cm dydžio dvipusis paveikslas, įvardytas kaip nežinomo liaudies meistro darbo bažnytinė vėliava. Dokumentuose įrašyta, kad 1940 m. paveikslas į muziejų pateko iš pranciškonų vienuolyno. Tikėtina, kad sovietams uždarius vienuolyną br. Mykolas Tamošiūnas OFM šį paveikslą (kaip ir daugelį kitų jo išsaugotų vienuolyno daiktų) perdavė Kretingos muziejui.

Žinoma, negalima drąsiai teigti, kad būtent pats J. A. Pabrėža nutapė šį paveikslą. Tačiau jis tikrai priklausė J. Pabrėžai, kabėjo jo celėje ir buvo nešiojamas procesijų metu.

Jolanta KLIETKUTĖ
Kretingos muziejus

J. A. Pabrėža, įstojęs į vienuolyną, nusipiešė ir iš augalų suklijavo Dievo Apvaizdos paveikslą, o jame įrašė: „Dievas mato, laikas bėga, mirtis ateina, amžinybė laukia“. Šis paveikslas visą gyvenimą buvo laikomas celėje, o po tėvo Ambraziejaus mirties pateko į Kretingos muziejų ir dabar jį galima pamatyti Ūkvedžio namo ekspozicijoje.

Ši P. Kalendos sukurta J. A. Pabrėžos skulptūra saugoma Kretingos muziejuje.